

Rozsudek pro zmeškání

Abstrakt

Rozsudek pro zmeškání, často nazývaný také kontumační rozsudek, je zvláštní druh meritorního rozhodnutí sloužící především k urychlení občanského soudního řízení sporného. Z důvodu nezanedbatelné role tohoto institutu v občanském soudním řízení je účelem této diplomové práce kriticky zhodnotit současnou právní úpravu s ohledem na vybrané základní teoretické otázky, historický vývoj právní úpravy, vybrané ústavní zásady a v nedávné době navrženou podobu možné budoucí úpravy.

První kapitola je věnována analýze základních teoretických východisek institutu rozsudku pro zmeškání. Rozebrána je mimo jiné podstata samotného pojmu kontumace a skutkových domněnek, na jejichž základě soudy kontumační rozsudky vydávají. Dále je vysvětleno, proč nelze zmeškání považovat za procesní úkon účastníka řízení a proč je rozsudek pro zmeškání ryze občanskoprávním institutem. Poukázáno je také na základní rozdíly oproti rozsudku pro uznání.

Druhá kapitola popisuje vývoj právní úpravy kontumačního rozsudku, a to již od dob římského práva. Největší pozornost je věnována civilnímu řádu soudnímu z roku 1895 z důvodu jeho významného vlivu na současnou podobu tohoto institutu.

Ve třetí kapitole je zkoumána ústavní konformita současné právní úpravy. Představeny jsou nejdříve judikaturou formulované materiální podmínky pro vydávání kontumačního rozsudku a dále je analyzován soulad s vybranými základními zásadami civilního procesu.

Čtvrtá kapitola se zaměřuje na věcný záměr nového civilního řádu soudního, který byl zpracován v roce 2017 jakožto podklad pro rekonstrukci civilního procesu, jejíž nutnost je

diskutována již řadu let. Tato kapitola zároveň využívá poznatků získaných ve druhé kapitole a upozorňuje na konkrétní podobnosti s historickou právní úpravou.

Na základě výsledků zkoumání jednotlivých kapitol jsou v závěru této diplomové práce formulovány konkrétní *de lege ferenda* návrhy. Bylo zjištěno, že nejnutnější změnou je rozšíření aplikovatelnosti kontumačního rozsudku na případy kontumace, které jsou dnes značně nekonceptně rozhodovány rozsudkem pro uznání. Dále se za účelem předcházení možné libovůle soudů navrhuje důkladnější zákonná úprava předpokladů pro vydání rozsudku pro zmeškání, zahrnující i judikaturou formulované materiální podmínky. Co se však týče rozšíření kontumačních rozsudků i na zmeškání žalobce, je nutno konstatovat, že současná právní úprava je v tomto směru vyhovující, a tuto změnu tak není nutné zavádět.